

Список використаних джерел

1. Араптанова О. А. Анализ современного детского мультфильма как аудиовизуального медиатекста с воспитательным потенциалом (на примере российского мультфильма «Маша и медведь») / О. А. Араптанова // Медиаобразование. – 2012. – № 3. – С. 8 – 26.
2. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика : учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – М. : Издат. центр «Академия», 2004. – 336 с.
3. Сперанская Г. Л. Развитие речи дошкольников с использованием сюжетной видеозаписи : метод. пособ. / Г. Л. Сперанская, И. А. Ледник. – СПб. : Речь, 2007. – 208 с.
4. Лебедь Р. Українська анімація: коли повернуться герої дитинства? / Р. Лебедь // BBC Україна. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bbc.co.uk/ukrainian/entertainment/2012/06/120613_ukrainian_cartoons_r1.shtml

УДК 791.228:159.942-053.4

Добош Олена Михайлівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти,
Гопонько Діана Юріївна,
магістр спеціальності «Дошкільна освіта»,
Мукачівський державний університет

ВПЛИВ СПРИЙНЯТТЯ МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНОЇ АНІМАЦІЇ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Зміни, які відбуваються в інформаційному середовищі, при презентації різних видів мистецтва з кожним роком розширюють можливості доступу дітей до їх використання в освітньому та виховному процесі. В теперішній час перегляд мультфільмів є однією з найпоширеніших традиційних форм дитячої діяльності. Живе спілкування витісняють мультфільми. Переглядаючи улюблених героїв, діти поринають у фантастичний світ, порівнюють себе з вигаданими персонажами, відтворюють їх поведінку. Перебуваючи під впливом мультимедії, у дитини починає формуватися її власна картина світу, яка суттєво відрізняється від реальної. Зустріч із таким, іншим світом, який дитина не до кінця усвідомлює, призводить до розладу емоційного стану.

Відомо, що мультфільми привертають велику увагу дитячої аудиторії і мають суттєвий психологічний вплив на їх розвиток. Сутність мультиплікації та деякі психологічні особливості мультфільмів досліджувалися у працях таких вітчизняних та зарубіжних дослідників, як К. М. Капельгородська, Б. М. Крижанівський, О. Б. Шупик, М. Башова, М. Аромашталі, Х. Бі та інші.

Психологічні особливості сприйняття дітьми кіно- і телевізійної продукції аналізуються у працях Л. Баженової, Є. Захарової, Б. Степанцева та інших.

Вплив мультфільмів на розвиток психічної та емоційно-вольової сфери вивчали й вітчизняні дослідники, зокрема В. Абраменкова, Л. Гордієнко, А. Допіра, А. Дрозд, В. Мухіна, Н. Северенчук, Л. Чорна, І. Шульга.

На будь-яких вікових етапах дітям притаманна спостережливість. Вони уважно вивчають навколишнє середовище, відмічають його нюанси і в подальшому формують власну картину світу. Зразками поведінки для дітей, наголошувала В. Мухіна, слугують, насамперед, дорослі – їхні вчинки, взаємини. Найбільш істотний вплив на дитину має поведінка безпосередньо її близького оточення. Вона схильна їх наслідувати, переймати їх манери, запозичувати в них оцінку людей, подій, речей. Зразком для дитини може бути також і поведінка однолітків, які мають популярність у дитячій групі. Чималої ваги набувають зразки поведінки, представлені в діях казкових персонажів, наділених тими або тими рисами [3].

Діти стикаються з казковими героями на сторінках книг, на телевізійних екранах, переглядаючи мультиплікаційні, а також художні фільми. Отже, мультфільм став сьогодні для дитини не тільки одним з основних носіїв і трансляторів уявлень про світ, про відносини між людьми і норми їх поведінки, а й джерелом якісних емоційних переживань [4].

П.Вінтерхофф-Шпурк провів кілька десятків тисяч досліджень медіавпливу, детально їх проаналізував та виявив, що медіа, зокрема мультфільми, впливають на три емоційні сфери особистості: когнітивну, емоційну та поведінкову. Він упевнений, що особливий вплив відбувається саме на емоційну сферу юних глядачів. Діти потребують емоцій і відчуттів (у тому числі неприємних) значно більше, ніж дорослі, і ця потреба (сила якої є індивідуальною) позначається на особливостях їхнього сприйняття і, як результат поведінки [2].

Постійний перегляд мультфільмів щодня понад годину формує в дитини специфічний тип сприйняття, для якого характерна низька розумова активність.

Але проблема криється не в перегляді мультфільмів, а у змісті самих мультиплікаційних образів, які створюють мультиплікатори. У структурі сучасних героїв переважає агресія, вульгарність, бійки. Основними критеріями негативного впливу є емоційний стан персонажів, наголошення на негативних аспектах реальності, демонстрація соціально-патологічних форм поведінки, експлуатація шокових і емоційних подробиць. Саме це й підштовхує до підвищення рівня тривожності, виникнення агресії, страхів, притуплення емоційних і моральних якостей особистості. Якщо діти переважно споживають такі мультфільми, то можна припустити, що мультиплікаційні образи дійсно впливатимуть на емоційний стан дошкільників.

В. Абраменкова вважає, що довготривале переглядання мультфільмів формує психологічну залежність від екрану. Відбувається витіснення живого спілкування, колективної гри з однолітками і спільної праці з дорослими. Її теорія полягає в тому, що екранні образи, безумовно, відкладаються у

свідомості дитини і з джерела інформації перетворюються на джерело трансформації картини світу. Такий процес зумовлює переоцінку цінностей, що проявляється: в агресії щодо живих істот та в піднесенні матеріальних предметів; полегшеному ставленні до життя і смерті; розмиванні меж дозволеного в уявленнях про моральну поведінку; ранній сексологізації та еротизації дитячої свідомості; інокультурних нормах і зразках [1].

Таким чином, постійний перегляд мультимедіа сприяє формуванню специфічної картини світу, яка значно відрізняється від реальної. Це призводить до пригнічення емоційного стану дошкільників. А надання дітьми переваги негативним героям призводить до частішого прояву агресивності. Зменшити негативний вплив можливо шляхом проведення профілактичних бесід з батьками та корекційної роботи з дітьми.

Отже, оскільки вплив мультфільмів на дітей дошкільного віку є суттєвим, слід серйозно підходити до їх відбору. Доцільно також використання мультфільмів як психотерапевтичного засобу для оптимізації емоційної сфери дітей.

Список використаних джерел

1. Абраменкова В. В. Информационная среда и ее влияние на эмоционально- смысловое поле картины мира ребенка / В. В. Абраменкова. — М. : Проспект, 2000. — 308 с.
2. Винтерхофф-Шпурк П. Медиapsихология. Основные принципы / П. Винтерхофф-Шпурк ; [пер. с нем]. — Харьков : Гуманитарный центр, 2007. — 288 с.
3. Мухина В. С. Детская психология / В. С. Мухина. — М., 1985. — 272 с.
4. Мухина В. С. Возрастная психология: феноменология развития, детство, отрочество / В. С. Мухина. — М. : Академия, 1999. — 456 с.

УДК 373.2:159.942

Іванова Вікторія Вікторівна,

кандидат психологічних наук,

доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти,

Решетар Марина Михайлівна,

магістр спеціальності «Дошкільна освіта»,

Мукачівський державний університет

ЕМОЦІЙНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ДОШКІЛЬНИКА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Емоційному розвитку дітей дошкільного віку присвячені дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних педагогів і психологів (З.М. Богуславська, Л.С. Виготський, О.В. Запорожець, А.Д. Кошелева, Л.В. Максимова, Я.З. Неверович, П.В. Симонов, Л.П. Стрелкова та ін.). У даних дослідженнях розглядалися закономірності розвитку у дитини соціальних почуттів і емоцій, вплив сприйняття художнього твору, образотворчої діяльності на емоційне

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>